

DE NORD A SUD

Xavier Garcia
escriptor

Tot i les dificultats, i més si són pobles petits, la vida cultural sembla renéixer en aquestes comunitats rurals. És el cas, la setmana passada, de Prat de Comte i Horta de Sant Joan, a la Terra Alta, on l'associació Terra Roja -creada recentment únicament per tres joves de la comarca (dues noies, Mercè Ferràs i Marta Martínez, d'Horta, i Marc Samper, de Vilalba dels Arcs)- van organitzar, a Prat i a Horta, el Festival Terra Roja, amb debats sobre la vida als pobles rurals i una representació teatral-musical que escenificava les feines tradicionals al camp i la solidaritat que se'n despenia.

Moments interessants per a posar en comú les preocupacions que afecten la realitat diària d'aquestes comunitats: despoblaments, crisi de preus agraris, abandonament de terres, falta de relleus en els oficis, dificultats de finançament als ajuntaments, a més de problemes es-

tructurals de gran dimensió: sequeres, inversions, desequilibris accentuats, etc.

La gent -i sobretot el jove que hi ha participat, dels pobles i els novinguts de fora- són molt conscients d'aquesta situació. Tracten de fer-hi front a través de la col·laboració amb el Parc Natural dels Ports, la Reserva de la Biosfera i els que s'associen per a crear petites empreses agràries, ramaderes o artesanes, oportunitats per a refer terres i oficis abandonats, crear llocs de feina qualificada i estimular la vida cultural, com presentacions de llibres, obres teatrals, el folklore festiu, etc.

Al Centre de Visitants del Port, a Prat de Comte, vam poder conèixer les tasques d'investigació i actuació en la preservació de la rica flora i fauna de la gran serralada, que ara fa cent deu anys va recórrer el gran botànic català Pius Font i Quer, quan tot allò estava ben poblat de masos, ramats i explotacions forestals.

Al Convent de Sant Salvador d'Horta -monument arquitectònic religiós, obra de templers i franciscans- vam poder assistir a un debat sobre *El món rural avui: comunitat, entorn i futur*, amb la pastora i activista Vanessa Freixa, autora del lli-

Terra Roja a Horta

bre Ruralisme; Pili Sanmartín, del Celler Bàrbara Forés, de Gandesa, i la periodista i editora de la revista *Salvaje*, Annabel Roda, de Vall-de-Roures, vila veïna del Matarranya.

Entre músiques (piano i saxofon) de Duna Fontanet i Xavi Mulet, i lectura de textos (entre els quals Josep Pla i Desideri Lombarte) del Grup de Teatre La Pirindola, vam escoltar els reptes i desafiaments a què s'enfronten aquestes comunitats rurals, entre els quals, a més dels citats, el fet de ser terra d'expropiació per a instal·lar-hi plataformes edíliques o solars per part de grans empreses energètiques, les mateixes que, en el passat, construïren les nuclears.

Una pregunta flotava: desapareixerà la pagesia? I és que la tendència històrica és alarmant, vista l'escassa població activa que s'hi dedica. Cal, per tant, "recuperar sobirania" en tots els àmbits, en la producció i comercialització d'aliments, en el bon ús de l'aigua, en les cures en general (reaprofitant els sabers ancestrals dels nostres avis) i, en definitiva, en la reconstrucció del sentit comunitari dels nostres pobles, deixant de banda la colonització cultural i econòmica que arriba dels grans nuclis de poder centralitzats, on tot és "vir-

tual", sense cap virtut, i on s'im-
planta una "Intel·ligència Artifi-

cial", com si amb la humana no en tinguéssim prou.

EL DIBUIX DE LA SETMANA

per Jokin Moya

